

Nuvela 'Popa Tanda' de Ioan Slavici

Ca prozator, Ioan Slavici a abordat scrieri memorialistice, basme ("Zana zorilor"), romane ("Mara") si nuvele.

Nuvela este o specie a genului epic in proza cu un singur fir narativ, dar cu o actiune mai complicata si cu un conflict mai puternic decat al schitei, la care participa mai multe personaje, prezentate in mediul lor de viata. In nuvela accentul cade pe caracterizarea complexa a personajului, nu pe actiune.

Fiind o opera epica, autorul isi exprima in mod indirect sentimentele prin intermediul actiunii si al personajelor, iar intamplarile relatate sunt plasate in timp si spatiu. Nararea se face la persoana a III-a si, in general, obiectiv, rareori naratorul isi exprima sentimentele sau comunica invatamintele morale.

Ca in orice opera epica, intamplarile narate se constituie in momente ale subiectului. In expozitiune, autorul il arata pe Trandafir ajuns preot in satul natal. Asprimea cu care ii judeca pe enoriasi si chiar pe superiori, atrage nemulumiri. Preotul va fi mutat in satul Saraceni, asezat in Valea Seaca, un sat cu oameni lenesi si saraci.

Hotararea preotului de a-i salva pe enoriasi, facandu-i oameni harnici, constituie intriga care determina desfasurarea actiunii. Sunt urmarite eforturile preotului de a-i schimba pe saraceni prin predici, sfaturi, ironie, batjocura, ocară, insa totul este zadarnic. Se hotaraste sa procedeze mai practic, oferindu-le satenilor propriul exemplu, refacerea propriei gospodarii si cultivarea pamantului.

Actiunea atinge punctul culminant: preotul reuseste sa antreneze la munca pe o parte din sateni. Deznodamantul aduce in prim plan pe preotul Trandafir la o alta varsta, precum si imaginea satului Saraceni, dar cu totul alta decat cea de la inceput.

Ca in orice nuvela, exista si aici un conflict concentrat atat exterior, cat si interior. Cel exterior se manifesta intre preot si sateni si se acutizeaza pana ce acestia cer schimbarea preotului, iar cel interior izvoraste din dorinta preotului de a-i determina pe sateni sa munceasca si ineficienta metodelor folosite in acest scop.

Fiind o nuvela, actiunea cunoaste o mai mare mobilitate in timp si spatiu. Actiunea este plasata la Butucani si Saraceni. Timpul este vag sugerat, a doua jumatate a secolului al XIX-lea, iar durata actiunii se intinde pe o perioada de zece ani.

O alta caracteristica a nuvelei intalnita si in "Popa Tanda" este numarul de personaje mai mare decat in schita.

Exista un personaj principal, preotul Trandafir, personaje secundare: satenii, preoteasa, clopotarul Cozonac, Marcu Florii Cucului sau episodice: Ileana, Trandafirica, Costel. Accentul cade asupra

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

caracterizarii complexe a personajului principal, aici preotul este prezentat in evolutia sa.

Preotul Trandafir este caracterizat direct de catre narator si de sateni si indirect din faptele, vorbele si gandurile sale. Naratorul ii realizeaza direct portretul moral cu o serie de calitati: inteligenta, harnicie, pricepere dar si cu defecte "era prea aspru". Satenii il caracterizeaza direct la inceput prin lauda, apoi ca este "omul dracului", iar in final este "omul lui Dumnezeu". Calitatile si defectele sunt infatisate indirect: eforturile de a-i schimba pe saraceni care se dovedesc zadarnice, exemplu personal prin care ii va convinge.

Personajele sunt prezentate si aici in mediul lor de viata, actiunea desfasurandu-se intr-un sat de munte, cu un decor tipic.

Imbinand naratiunea cu descrierea si dialogul cu monologul, nuvela reflecta schimbarile sufletesti ale personajelor. Atat vorbitorii personajelor, cat si relatarii autorului le este proprie oralitatea prin folosirea proverbelor, zicatorilor.

Prin caracterul epic, actiune mai complicata, numar de personaje si complexitatea lor, tehnicile narative folosite, "Popa Tanda" are caracteristicile nuvelei.